




RÁKOSPALOTA – PESTÚJHELY ÉPÍTÉSZETI ÉRTÉKEI

<p>Városrész: ÖREGFALU</p>	<p>Utca, házszám: RÉGI FÓTI ÚT 42.</p>	<p>112.</p>
		<p>Hrsz.: 90132 Tulajdonviszony: magántulajdon</p> <p>Jelenlegi funkció: lakóépület Eredeti funkció: lakóépület Építőmester: - Építető: - Építés éve: 1860 körül</p> <p>Hatályos védelem: - Javasolt védelem: kerületi védelem</p>
<p>Jelleg, értékelés: A jellegzetes palotai parasztház típus egyik kivételesen ép és szép példája. A falusias életmódra épített ház utcavonalra merőlegesen telekhatár mentén húzódik, utca felé egyablakos ormfalás homlokzattal és a régebbi időkre emlékeztetőeredeti, jó állapotú deszkakerítéssel, a szomszéd udvarra tűzfalal néz. A kerítés mellett az ablak és a tetőfedés is még eredeti.</p> <p>Védendő értékek: - beépítési jelleg, arányok, tetőzet - külső és belső homlokzat, ablak, kerítés</p>		
<p>Bibliográfia:</p> <p>Eredeti tervek, dokumentumok:</p> <p>Archív fotók:</p> 		
<p>Adatfelvevő: Böröczi Belán Adatfelvétel ideje: 2017.</p>	<p>Fotó: Böröczi Belán</p>	

RÁKOSPALOTA – PESTÚJHELY ÉPÍTÉSZETI ÉRTÉKEI

Városrész:
ÖREGFALU

Utca, házszám:
RÉGI FÓTI ÚT 42.

112.



Fotó: Böröczi Belán, 2017

RÁKOSPALOTA ÉPÍTETT TELEPÜLÉSI ÉRTÉKEI

<p>Városrész: VÁROSKÖZPONT</p>	<p>Utca, házszám: RÉGI FÓTI ÚT 75. – TOLDI SOR</p>	<p>113.</p>
		<p>Hrsz.: 90248 Tulajdonviszony: egyházi tulajdon</p> <p>Jelenlegi funkció: református közösségi ház Eredeti funkció: református imaház Tervező: A. J. Van Beek és fia építésziroda (Budafok) Kivitelező: Feith Mihály építész Építető: a rákospalotai református hitközség nevében Benkő István ref. lelkész Építés éve: 1927 (templom), 1928 (kerítés és melléképület: gyülekezeti szoba, és szolgálakás)</p> <p>Megjegyzés: Tetőszerkezete felújítás alatt van</p> <p>Hatályos védelem: - Javasolt védelem: kerületi védelem</p>
<p>Jelleg, értékelés: A Régi Fóti úton, az egykori temetővel szemben, az evangélikus templom és a zsinagóga közötti várostól kapott telekre épült fel Rákospalota gyönyörű, téglaburkolatú, tagolt tömegű, neoromán jellegű református imaháza. A később felépült Kossuth utcai templom felavatása után azonban kezdeti szerepét elvesztette, itt már csak társas összejöveteleket tartanak. A három egy sorban, egymás mellett álló templom (evangélikus templom, református imaház és a zsinagóga) külön-külön is figyelemre méltó, de így együttesen különleges építészeti együttest alkotnak. A telken az imaház mellett még két korabeli ugyancsak védendő kisméretű épület áll. A telket határoló kerítés, mely az evangélikus temploméhoz hasonlóan városképet formáló, szintén védendő. Érdekeség, hogy a Pestújhelyi református templomot is ugyanez a holland származású építész tervezte.</p> <p>Védendő: az imaház minden részletével és környezetével (kisméretű melléképületek, ősfák, korabeli kerítés)</p>		
<p>Bibliográfia: Barcza József: Az egyházak és iskolák, p. 345, in: Tanulmányok Rákospalota -- Pestújhely történetéből, Budapest, 1974, szerk.: dr. Czoma László Buza Péter: Palotai tegnapok, Rákospalota, 1995, p. 169</p> <p>Eredeti tervek, dokumentumok: Rákospalotai építési iratok, 10. doboz 1927, 1928, BFL</p> <p>Archív fotók: Üdvözlét Rákospalotáról és Pestújhelyről, válogatás és előszó: Mojzes Ildikó, Rákospalotai múzeum, 2005, p.27, 35. kép</p> <p>Nézet a Toldi sor felől</p> 	<p>Nézet a Régi Fóti út felől</p> 	
<p>Adatfelvevő: Böröci Belián Adatfelvétel ideje: 2017.</p>	<p>Fotó: Böröci Belián</p>	

RÁKOSPALOTA – PESTÚJHELY ÉPÍTÉSZETI ÉRTÉKEI

Városrész:
VÁROSKÖZPONT

Utca, házszám:
RÉGI FÓTI ÚT 75. – TOLDI SOR

113.



Fotó: Böröczi Belán, 2017

RÁKOSPALOTA – PESTÚJHELY ÉPÍTÉSZETI ÉRTÉKEI

<p>Városrész: VÁROSKÖZPONT</p>	<p>Utca, házszám: RÉGI FÓTI ÚT 77. – TOLDI SOR</p>	<p>114.</p>
		<p>Hrsz.: 90246 Tulajdonviszony: állami tulajdon</p> <p>Jelenlegi funkció: Országos Széchenyi Könyvtár raktára és restaurátor műhelye Eredeti funkció: zsinagóga Építész: Feith Mihály Kivitelező: Feith Gábor Építtető: a rákospalotai zsidó hitközség nevében Duschinsky Mihály főrabbi Építés éve: 1926.</p> <p>Hatályos védelem: - Javasolt védelem: kerületi védelem</p>
<p>Jelleg, értékelés:</p> <p>A tervezett, de meg nem valósult városközpont területén, a várostól kapott telken, az evangélikus és a református templomokkal egy sorban, előkertes elhelyezéssel, földszintes házak közül emelkedik ki a tömegalakításában egyrészt modern, másrészt román katedrálisokra is emlékeztető, díszítésében a szecesszió és a historizmus keverékét hordozó zsinagóga. A földszintet a szecesszióra jellemző rusztikus kőlabazat határozza meg. Felette a homlokzat neoromán jellegű ablaknyílásokkal tagolt. A bejárati részt a homlokzat síkjából rízaltszerűen kiemelkedő két csonka torony fogja közre, melyeket a háború előtt egy-egy óriási menóra díszített. Ahogy a menóra és más zsidó szimbólumok, például a rózsablak fölötti kőtábla, úgy az egykori rusztikus kőlabazatú hullámzó vonalú kerítés sincs már meg. A belső teret földem teszi teljesen tönkre, a tórafülkéből csak egy egyszerű bemélyedés maradt. Csodáival határos módon a színes üvegablakokból még látni egyet-kettőt. A zsinagóga alsó szintjén könyvraktár van, felső szintjén két oldalt, a színes üvegablakok alatti hosszú termekben könyvrestaurátorok dolgoznak.</p>		
<p>Bibliográfia:</p> <p>Buza Péter: Palotai tegnapok, Rákospalota, 1995, p. 70-71, 169</p> <p>Dr. Czoma László szerkesztésében: Tanulmányok Rákospalota -- Pestújhely történetéből, Budapest, 1974, p. 186, 346</p> <p>Archív fotók: Üdvözlét Rákospalotáról és Pestújhelyről, válogatás és előszó: Mojzes Ildikó, Rákospalotai múzeum, 2005, p.30, 41. kép</p> 	<p>Javaslatok: A tönkretett homlokzat helyreállítása a zsidó szimbólumok visszahelyezésével, valamint az eredeti kerítés visszaépítése archív fotó alapján</p> 	
<p>Adatfelvevő: Böröczi Belán Adatfelvétel ideje: 2017.</p>	<p>Fotó: Böröczi Belán</p>	

RÁKOSPALOTA – PESTÚJHELY ÉPÍTÉSZETI ÉRTÉKEI

Városrész:
VROSKÖZPONT

Utca, házszám:
RÉGI FÓTI ÚT 77. – TOLDI SOR

114.



Fotó: Böröczi Belán, 2017